

uden Hensyn hertil synes der at være en In-
correcthed i Maaden, hvorpaa § 100 er af-
fattet, thi man vil dog ikke vel kunne indbe-
fatte; hvad der f. Ex. i § 89 er optaget under
Undtagelserne. Hvad det Forslag angaaer,
som er stillet af den ærede særøiste Rigsbogs-
mand til § 100, har Udvalget ikke fundet No-
get derimod at erindre. Til Slutning skal jeg
endnu bemærke, at det vel maa antages at
følge af sig selv, at Paragraphernes Orden
kan forandres efter de vedtagne Afstem-
ninger.

J. N. Hansen: Vi gjøre ved denne
Lov et saa overmaade stort Fremskridt i Fri-
hedens Retning, at det har forundret mig at
erfare, at Ministeren endnu ønsker at beholde
den Myndighed, som han hidtil har havt til
at kunne give Bevillinger eller lade det være,
altsaa til i enkelte Tilfælde at fritage selv for
de ganske smaa Betingelser, der blive tilbage
for Ret til at udøve Rættingsveie. Efter min
Mening er Loven saaledes, at Undtagelser fra
dens Bestemmelser vilde være usornodne, idet
de opstillede Betingelser ere saa milde, som de
vel kunne være. Naar man nu imidlertid, for-
uden denne Anskuelse, har den Mening om
Bevillingsvæsenet, som jeg har, saa bliver der
en dobbelt Opfordring til, hvor det er muligt,
at bortskjære Bevillingsmyndigheden. Det er
jo en aabenbar Naadesag at erholde saadanne
Bevillinger. En foretraktes fremfor mange
Andre, der kunde være ligesaa trængende og
værdige til at erholde denne Naade som den
Ene, og det er et Forhold, hvor der lige-
frem fra Ministeriets Side udøves Vilkaarlig-
hed paa Grund af, at Ministeriet i de enkelte
Tilfælde kun kan dømme efter de Erklæringer,
der komme ind, og disse Erklæringer ere jo
efter den Naade, hvorpaa de nu afgives,
saaledes, at de i de allerfleste Tilfælde meget
mere stamme fra personlig Uvillie eller Vel-
villie eller fra, om den Ene eller den Anden
har skrevet Ansøgningen, end fra Tilfældens
egen Bestaenhed. Det er en almindelig Mæ-
ning omkring i Landet, som Alle bøte sig for,
at naar man paa et Sted ønsker en Ansøgning
skrevet og vil vente at kunne faae den godt an-
befalet, saa maa vedkommende Embedsmands

Fuldmægtig skrive den, og man betaler ham
gjerne derfor 3, 4 ja 6 Gange saa meget,
som man ellers giver for at faae en Ansø-
gning skrevet af Andre, og ofte undlader man
ogsaa selv at skrive den, fordi man veed, at
det er en temmelig sikker Veie til at opnaae en
god anbefaling paa Ansøgningen, naar Fuld-
mægtigen har skrevet den. Naar man har en
saadan Erfaring, som Mange have gjort, saa
er det let at indsee, at man ikke ønsker en
saadan Bevillingsmyndighed, bibeholdt længere
end fornødent. Naar der er talt om at kunne
controllere disse Embedserklæringer derved, at
vedkommende Ansøger kunde blive bekendt med
dem, saa har man jo altid hørt den vedkom-
mende Minister sætte sig bestemt derimod baade
med Hænder og Fødder. Dette tyder hen paa,
at man har en Forudsættelse af, at, hvis det
blev Tilfældet, at vedkommende Ansøger kunde
blive bekendt med Erklæringerne, vilde Meget
af det, som nu gaaer, ikke kunne gaae længere.
Man vil ikke gjerne rokke ved det Bestaaende,
naar det angaaer Noget, der vedrører Embeds-
mændene, hvilket maaskee vilde nøde manges
Dyrighedsperson til at maatte lønne sin Fuld-
mægtig bedre, medens han nu ofte giver ham
en liden, ja undertiden slet ingen Løn, paa
Grund af, at Fuldmægtigen ved Biindtægter
som den her omhandlede og andre skaffer sig en
rigelig Løn. Hertil kommer endnu, at naar
man udtaler Ønsket om, at disse Erklæringer
skulle være tilgængelige for vedkommende An-
søgere, saa svare de Herrer, der ere derimod
og ligesaa Regjeringen: nei, vi skulle ikke gaae
den Veie; vi skulle derimod Tid efter anden
indskrænke alle Bevillinger, vi skulle Tid efter
anden ophæve de Bestemmelser i Lovgivningen,
som medføre, at disse Erklæringer gives; det
er ad den Veie, man skal komme bort fra dem;
men naar man saa faaer nye Love forelagte, for-
langer vedkommende Minister gjerne i disse en fuld
Myndighed til at kunne give Bevillinger
i samme Udstrækning som tidligere. Det Samme
er ogsaa Tilfældet her, idet Lovudkastet for-
langer for Ministeren en aldeles ubegrændset
Ret til at kunne sætte enhver som helst Bestem-
melse i Loven ud af Kraft i hvert enkelt Til-
fælde ved Bevilling. Udvalget har ogsaa været
tilbøjeligt til i en meget betydelig Grad, ja